

scheiding

scheiding

Het is niet niks als je ouders gaan scheiden. Misschien verschiet je er geweldig van. Misschien vind je de nieuwe duidelijkheid juist wel goed. Hoe dan ook, bij zo'n scheiding moet er van alles worden geregeld: waar ga je wonen, hoe vaak zal je de andere ouder zien en komen je broers en zussen bij jou wonen? Zelf heb je daar iets over te zeggen, ook als je na enige tijd, één en ander wil veranderen. B.v. als je bij de andere ouder wil wonen of als je juist één van je ouders minder wil zien dan afgesproken.

Ouders blijven ouders

Ook als je ouders scheiden, blijven ze allebei jouw ouders. Ze zijn beiden en samen verantwoordelijk voor alle belangrijke zaken die met jou te maken hebben. Ook al verblijf je veel meer bij je moeder dan bij je vader. Uitzonderlijk zal de rechter beslissen dat het 'ouderlijk gezag' slechts bij één ouder ligt. Ook dan mag je de andere ouder nog bezoeken en heeft hij het recht om te weten hoe jouw leven verloopt.

Recht van spreken

Als je ouders gaan scheiden, dan heb jij ook iets te zeggen. Als 'kind' ben je gesprekspartner in alle procedures waarin men beslissingen over jou neemt. Je mag je mening geven aan je ouders en aan de (jeugd)rechter. Elke rechter kan dus je mening vragen. De jeugdrechter móét je mening vragen vanaf je twaalfde verjaardag. Andere rechters moeten niet naar je leeftijd kijken. Zij moeten oordelen of je voldoende de gevolgen kan zien van wat je zegt en doet. Als hij meent van wel, dan zal hij je uitnodigen om je mening en wensen te horen. Doet hij dat niet, dan kan je nog altijd, b.v. via een brief, jouw mening laten weten aan de rechter. Hij moet hiermee rekening houden, maar hij beslist zelfstandig. Dat betekent dat hij beslissingen kan nemen die niet overeen komen met jouw mening en wensen.

scheiding

Kiezen bij wie je gaat wonen

Je mag niet zelf kiezen bij wie je gaat wonen. Maar je moet ook niet kiezen bij wie je gaat wonen. Wellicht is dat maar goed ook, want anders moet je kiezen voor één van je ouders en 'tegen' de andere. Je kan dus wel je mening geven, maar je mag niet beslissen. Uiteindelijk beslissen je ouders of de rechtbank. Hopelijk houden ze daarbij rekening met jouw mening. Daarnaast moet de rechtbank ook rekening houden met de wetgeving en met argumenten van je ouders. Echt zelf kiezen en beslissen, kan pas als je 18 bent.

Verblijfsco-ouderschap

Verblijfsco-ouderschap betekent dat je evenveel bij je vader als bij je moeder woont. Meestal wissel je elke week. Maar het kan ook per halve week, per 14 dagen of per maand. Verblijfsco-ouderschap is sinds de nieuwe wet (2006) geen verplichting. Je ouders moeten beslissen wat het beste is voor hen en voor jou. De rechter zal je ouders dus niet verplichten tot verblijfsco-ouderschap. Alleen als je ouders niet tot een regeling komen, beslist de rechter. Hij kan verblijfsco-ouderschap opleggen. Maar dat moet niet. Hij moet wél zijn beslissing motiveren.

Verblijfs- en omgangsregeling

Als je ouders uit elkaar gaan en jij bent nog minderjarig, dan moet er een verblijfs- en omgangsregeling worden uitgewerkt. De verblijfsregeling bepaalt waar jij verblijft of woont, zolang je minderjarig bent. Er bestaat geen vaste formule. Je hoeft niet evenveel tijd door te brengen bij elke ouder. Het is mogelijk om tijdens de week bij de éne ouder en in het weekend bij de andere ouder te verblijven. Terwijl je bij één ouder verblijft, heeft de andere ouder recht op persoonlijk contact met jou. Hoe dat moet, wordt uitgewerkt in de omgangsregeling.

scheiding

Als je ouders het eens zijn, stellen ze zelf een verblijfs- en omgangsregeling op. Scheiden ze zonder tussenkomst van een rechter, dan kunnen ze dat onderling regelen. Scheiden ze in onderlinge toestemming, maar voor de rechtbank, dan zal de rechter de verblijfs- en omgangsregeling die ze zelf hebben opgesteld, bevestigen.

Geraken je ouders het niet eens, dan bepaalt de rechter de verblijfs- of omgangsregeling. De rechter velst dan een vonnis, rekening houdend met de wetgeving, met de argumenten van beide ouders en (bij voorkeur) met jouw mening. Je ouders kunnen in elke situatie (ook voorafgaand aan de procedure) hulp inroepen van een 'bemiddelaar rond scheiding en ouderschap'. Die persoon kan ook belangrijk zijn voor jou.

Wijziging van een verblijfs- en omgangsregeling

Zijn jij of je ouders niet tevreden met de huidige regeling, dan zijn er drie mogelijkheden:

- zijn jij en je beide ouders het eens over een nieuwe regeling, dan kunnen je ouders de verblijfs- of omgangsregeling veranderen
- zijn je ouders het niet eens dan moet minstens één van beiden een procedure starten bij de rechter. In die procedure kan je dan vragen om 'gehoord' te worden
- ben jij het niet eens met de regeling die je ouders treffen, dan heb je een probleem, want als minderjarige kan je op eigen houtje geen regelingen veranderen. Je hebt geen eigen toegang tot de rechtbank. Als je niet minstens één van beide ouders kan overtuigen, is er weinig aan te doen

Net zoals bij het opstellen van de regeling is het ook bij een wijziging van de regeling belangrijk dat ouders en kinderen hierover praten met elkaar. De 'bemiddelaar rond scheiding en ouderschap' kan de dialoog ondersteunen (zie verder).

scheiding

Geen naleving van de verblijfs- of omgangsregeling

Komen je ouders de regeling niet na, maar zijn ze het daarover wel eens, dan is er eigenlijk geen probleem. Zijn ze het niet eens, dan zijn er twee mogelijkheden:

- als er een verblijfs- of omgangsregeling is, zonder tussenkomst van de rechter, dan moeten zij zich, als ze het niet eens zijn, toch tot de rechter wenden. Die legt dan een regeling vast in een vonnis
- als de regeling wel vastgelegd is door de rechter, dan is er al een 'vonnis' en dat moet iedereen naleven. Brengt je moeder je b.v. niet op het afgesproken tijdstip naar je vader, dan kan je moeder daarvoor gestraft worden. Daarnaast moeten beide ouders er ook voor zorgen dat jij de omgangsregeling naleeft

Als één van je ouders zich benadeeld voelt, kan hij of zij klacht neerleggen bij de politie. Als dit telkens opnieuw gebeurt, kan die ouder klacht neerleggen bij de rechtbank. Die kan een dwangsom en/of een gevangenisstraf opleggen. Jouw ouders kunnen op dat moment (maar ook voordien) hulp invoeren van een 'bemiddelaar rond scheiding en ouderschap'.

Bemiddelaar

Een 'bemiddelaar rond scheiding en ouderschap' is een neutrale persoon die meestal verbonden is aan een Centrum Algemeen Welzijnswerk. Jouw ouders kunnen als ze scheiden of gescheiden zijn, ten allen tijde een dergelijke bemiddelaar inschakelen. De bemiddelaar helpt en ondersteunt je ouders met elkaar communiceren en een 'goede' regeling uitwerken. Ook voor jou kan een bemiddelaar een belangrijke persoon zijn die samen met jou en je ouders zoekt naar oplossingen. De bemiddelaar werkt aan een respectvolle omgang tussen ouders en kinderen en houdt rekening met de gevoelens van alle betrokkenen.

scheiding

Zoals gezegd zijn je ouders, ook na hun scheiding, samen verantwoordelijk voor belangrijke aspecten die op jou betrekking hebben: schoolkeuze, omgang met vrienden, verhuizen enz. Dit maakt immers deel uit van hun ouderlijk gezag. Als ze het hierover niet eens geraken, dan kunnen ze iemand vragen om te bemiddelen. Daarvoor kunnen ze een beroep doen op een 'bemiddelaar rond scheiding en ouderschap'. Lukt het op die manier écht niet, dan rest er niets anders dan naar de rechtbank te stappen. De rechtbank kan dan oordelen wat de beste beslissing of oplossing is in jouw belang of welke ouder over jou mag beslissen.

Onderhoudsplicht

Je ouders moeten in jouw onderhoud voorzien: huisvesting, levensonderhoud, toezicht, opvoeding en opleiding. Zolang je minderjarig bent zijn ze daar samen verantwoordelijk voor. Ook als je al 18 bent, maar nog studeert, moeten je ouders dat betalen, tenminste als jij die studies op een normale wijze verder volgt. Ook voor levensonderhoud en medische kosten moeten ze nog instaan.

Gaan ze scheiden, dan moeten ze afspreken hoe ze de onderhoudsplicht in de toekomst zullen verdelen. Moet één van de ouders onderhoudsgeld betalen aan de andere en zo ja hoeveel? Let wel, die onderhoudsbijdrage dient om de ene ouder in staat te stellen de opvoedingskosten te dragen met de hulp van de andere ouder. Dit geld gaat dus niet naar jou, maar naar één van je ouders. Wie de bijdrage betaalt en hoeveel ze bedraagt hangt af van vele factoren, zoals het inkomen van je ouders.

Hopelijk kunnen ze samen een goede regeling treffen. Lukt dat niet, dan kunnen ze opnieuw de hulp inroepen van een bemiddelaar. Lukt het zelfs dan niet, dan wordt de rechtbank ingeschakeld. De rechter treft een regeling en beslist over de onderhoudsbijdrage.

Grootouders

Door de scheiding van hun kinderen verliezen grootouders soms het contact met hun kleinkinderen. Zij kunnen hun recht op contact laten gelden. Ook daar wordt dan een regeling voor getroffen. Omgekeerd heb jij als minderjarig kleinkind dat recht niet.

Die regeling wordt liefst getroffen tussen grootouders, ouders en kinderen. Als dat niet lukt, kunnen je grootouders naar de jeugdrechter stappen. Grootouders hoeven hun wens niet te motiveren. De jeugdrechter kan in uitzonderlijke gevallen oordelen dat het contact met je grootouders nadelig is voor jou. Dan kan hij bepalen dat ze jou niet of slechts heel beperkt kunnen zien. De jeugdrechter beslist wat volgens hem het meest in jouw belang is. Hij zal hierbij rekening houden met de wetgeving, met de argumenten van je ouders en grootouders en (bij voorkeur ook) met jouw mening.

Adressen, folders en websites

Steunpunt Algemeen Welzijnswerk
Diksmuidelaan 50 - 2600 Berchem - 03/366.15.40
www.steunpunt.be en www.caw.be

Hier kan je terecht als je beroep wil doen op een 'bemiddelaar rond scheiding en ouderschap'. Zij kunnen je dan doorverwijzen naar een Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) in jouw buurt die aan bemiddeling doet.

JAC's (=Jongerenadviescentra)

In een JAC kan je terecht met alle vragen en problemen, dus ook met vragen over echtscheiding. In een JAC kan je zonder afspraak en anoniem terecht, per e-mail, telefoon en brief. Er is zeker ook een JAC in de regio waar jij woont. Kijk op www.jac.be.

scheiding

Kinderrechtswinkel Brugge
Kleine Hertsbergstraat 1 – 8800 Brugge – 050/33.95.84

Kinderrechtswinkel Gent
Geldmunt 24 - 9000 Gent - 09/233.65.65
www.kinderrechtswinkel.be

In de Kinderrechtswinkels vind je informatie over ouderlijk gezag, omgangsregeling, informatieregeling, het hoorrecht van kinderen, naamswijziging enz.

Kinder-en Jongerentelefoon
Bel gratis naar het nummer 102
www.kjt.org

Hier kan je terecht om je verhaal te doen en advies te vragen. De vrijwilligers van de kindertelefoon kijken nergens van op. Rare vragen bestaan niet. Zij krijgen b.v. vragen over pesten op school. Er zijn ook veel vragen over echtscheiding van je ouders en alles wat ermee samenhangt. Bijvoorbeeld als je iets wilt weten over de omgangsregeling. Of als je liever bij de andere ouder wilt wonen en niet weet hoe je dat aan moet pakken.

Kinderrechtencommissariaat
Leuvenseweg 86 - 1000 Brussel - 02/552.98.00
kinderrechten@vlaamsparlement.be en www.kinderrechten.be

JIP

En dan is er ook nog het JIP!

Wil je meer uitleg over dit thema? Wil je één van de vermelde websites of folders bekijken? Loop dan binnen in het JIP of jongereninformatiepunt. Je kan er terecht met vragen of problemen in verband met wonen, werk, seks, relaties, sport, jeugdverenigingen, vorming, drugs, geld, cultuur, toerisme, mobiliteit, gezondheid, onderwijs, geweld enz.

In een JIP kan je zelf informatie opzoeken, maar je bent er ook welkom voor een gesprek. Als je wil, zoekt de JIP-medewerker mee naar een antwoord op je vraag of een oplossing voor jouw probleem. Heb je verder advies, hulp of begeleiding nodig, dan word je doorverwezen naar een persoon of dienst die je verder kan helpen.

Voor het adres en het telefoonnummer van een JIP in de buurt: zie www.jips.be.

Najaar 2006

Delta vzw - Netwerk van JIPS
Vijverlaan 53 • 2610 Wilrijk • T. 03/820.95.31 • info@jips.be
www.jips.be